

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

HINDAMISSTANDARD AEDNIK, TASE 4

Kutsestandardi nimetus: Aednik, tase 4

Sisukord:

1. Üldine informatsioon
2. Hindamiskriteeriumid
3. Hindamise meetodid ja nende kirjeldus
4. Hindamise korraldus
5. Hindamisjuhend hindajale
6. Vormid hindajale
7. Vormid kutse taotlejale

1. Üldine informatsioon

Aednike (tasemed 2, 3, 4 ja 5) hindamine vastava kutse taotlemisel on aedniku kutsekompetentside hindamine, mis viiakse läbi kolmes etapis. Kutse taastõendamisel piirdatakse üldjuhul esimese etapiga, kuid vajadusel on hindamiskomisjonil õigus kutsuda taastõendaja ka hindamise teise ja/ või kolmandasse etappi.

Hindamist teostab kutsekomisjoni poolt moodustatud ja hindamiskomisjoni esimehe poolt kinnitatud kolmeliikmeline hindamiskomisjon, mis koosneb töömaailma (tööandjate, töövõtjate) ja koolitajate esindajatest. Hindamise toimumise aja, koha, tingimused ja vormi teatab hindamiskomisjoni esimees kutse taotlejatele ja kutse andjale pärast dokumentide esimest läbivaatamist.

Enne kompetentsuse hindamist viiakse kutse andja poolt läbi dokumentide läbivaatamine, st dokumentide vastavuse kontroll taotletava taseme nõuetele ning kutse andmise korras seatud eeltingimustele. Vajadusel toimub taotleja nõustamine ning ettepanekute tegemine dokumentide täiendamiseks või lisamiseks. Kutse taotlejal on võimalik esitada täiendavaid dokumente sama kutsetaseme taotlemiseks või uus taotlus korrigeeritud kutsetasemele. Esitamise tähtaeg kooskõlastatakse kutse andjaga.

Kutseeksami hindamine toimub kolmes etapis.

Hindamise esimeses etapis toimub hindamine dokumentide põhjal – hindamiskomisjoni liikmed hindavad taotleja poolt esitatud dokumentide sisu, juhendi järgi koostatud kutsestandardipõhise portfoolio, sh eneseanalüüsi küsimustiku (Vorm 4) põhjal tema kompetentside vastavust taotletava kutse tasemele.

Hindamise esimeses etapis hinnatakse järgmisi kompetentse:

- Kohustuslikud kompetentsid:
 1. Tööde ja vahendite planeerimine
 2. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
 3. Aiakultuuride hooldamine
 4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
 5. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
 6. Juhendamine
- Valitavad kompetentsid:
 7. Muru rajamine ja hooldamine
 8. Haljasalade rajamine ja hooldamine
 9. Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine
 10. Aiakaupade müümine
 11. Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine
 12. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine

- Läbivad kompetentsid (peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat; täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab nende täitmise eest; on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; lahendab konflikte; tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti; omab vajalikke teadmisi ja oskusi kaastöötajate juhendamiseks; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt; hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja keskkonnanariske ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonnanõuetest järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha; annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel B2 ja üht võõrkeelt tasemel A2; kasutab arvutit tasemel AO1-AO4 ja AO7).

Hindamise teises etapis toimub kompetentsuse hindamine arvutusülesannete lahendamisenä ja tõenduspõhise intervjuuna (STARR-meetod) või teoreetiliste teadmiste e-testina. Selles etapis tõendab taotleja järgmisi kompetentse:

- Kohustuslikud kompetentsid:
 1. Tööde ja vahendite planeerimine
 2. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
 3. Aiakultuuride hooldamine
 4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
 5. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
 6. Juhendamine
- Valitavad kompetentsid:
 7. Muru rajamine ja hooldamine
 8. Haljasalade rajamine ja hooldamine
 9. Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine
 10. Aiakaupade müümine
 11. Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine
 12. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine
- Läbivad kompetentsid (peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat; täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab nende täitmise eest; on avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; lahendab konflikte; tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti; omab vajalikke teadmisi ja oskusi kaastöötajate juhendamiseks; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt; hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ja keskkonnanariske ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonnanõuetest järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha; annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale; keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel B2 ja üht võõrkeelt tasemel A2; kasutab arvutit tasemel AO1-AO4 ja AO7).

Hindamise kolmandas etapis toimub kompetentsuse hindamine taimede tundmisena ja praktilise tööna. Praktiliseks tööks on etteantud ülesanne või ülesanded, mis valitakse aianduse põhivaldkondadest – puuviljandus, puukool, köögiviljandus ja lillekasvatus, nii avamaal kui katmikalal.

Praktilise töö sooritamisel tõendab kutse taotleja tööülesandest sõltuvalt järgmisi kompetentse:

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

Kohustuslikud kompetentsid:

1. Tööde ja vahendite planeerimine
2. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine
3. Aiakultuuride hooldamine
4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine
5. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine
6. Juhendamine

Hindamise kolmas etapp võib sisaldada kutse taotleja poolt valitud valikkompetentside ja/ või läbivate kompetentside hindamist.

VÕTA (varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise) rakendamisel vaadatakse iga taotlust individuaalselt, vajadusel viiakse läbi lisahindamine.

2. Hindamiskriteeriumid

Aednik, tase 4 kohustuslikud kompetentsid:

Tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid
1. TÖÖDE JA VAHENDITE PLANEERIMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Arvestab materjalide (mullad, taimmaterjal, seemned, potid, väetised, aiatarvikud jne) mahud, lähtudes planeeritavast tootmismahust, hangib lisateavet asjakohastest allikatest. 2. Hangib materjalid vastavalt arvestatud mahtudele. 3. Hindab kasvukoha ja -substraadi sobivust planeeritava aiakultuurile. 4. Planeerib tööjõuvajaduse oma tööloigu piires, lähtudes planeeritavast tegevusest. 5. Planeerib enda ja väikese töögrupi tööaja ja -mahu, arvestades konkreetset tööülesannet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arvestab materjalide mahud planeeritavast tootmismahust ja agrotehnoloogiast lähtuvalt. • Hangib vajalikku lisateavet ja hangib vajalikud materjalid. • Hindab kasvukoha ja substraadi sobivust kultuurile. • Planeerib tööjõuvajaduse oma tööloigu piires planeeritavast tegevusest lähtuvalt. • Planeerib enda ja väiksema töögrupi tööaja ja -mahu, lähtudes konkreetsest tööülesandest.
2. KÜLVI- JA ISTUTUSPINNA ETTEVALMISTAMINE NING KÜLVAMINE JA ISTUTAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm), lähtudes planeeritavast tegevusest, kasutades selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes planeeritavast tegevusest. 2. Väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile, seadistab ja vajadusel reguleerib mehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutusnõudeid. 3. Hindab paljundusmaterjali, sh ajatatavate aiakultuuride kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle vastavalt etteantud nõuetele. 4. Seadistab külvi- ja istutusnormi masinal vastavalt plaanile; külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvnormile ja istutusskeemile; kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist. 5. Multšib nii käsitsi kui ka mehhanismidega, arvestades aiakultuuri agrotehnilisi nõudeid. 6. Toestab aiakultuure, arvestades nende eripära; planeerib ja juhendab toetussüsteemi rajamist, vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töömahust. 7. Juhendab kaastöötajaid ning kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära ja kirjeldab aianduskultuure, nimetab neid eesti ja ladina keeles, kirjeldab nende süstemaatilist kuuluvust ning morfoloogilisi tunnuseid, vajadusel kasutab erinevaid andmebaase lisainformatsiooni leidmiseks taimede liigituse ja omaduste kohta. • Selgitab taime kasvutingimusi (kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimused, kasvualused). • Kirjeldab kasvupinnaste omadusi, määrab mulla lõimise ja happesuse käepäraste vahenditega. • Lähtuvalt planeeritavast tegevusest valmistab ette töö- ja kasvukoha. • Kasutab mehhaanilisi või käsitööriistu, leiab vajadusel alltöövõtja töö teostamiseks. • Selgitab väetiste keemilisi omadusi ja toimet ning aiakultuuride üldisi väetamise põhimõtteid, väetab aiakultuure käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile. • Seadistab ja vajadusel reguleerib mehhanisme tagamaks õige väetusnormi, järgides kasutusjuhendit ja tööohutusnõudeid. • Hindab paljundusmaterjali, klassifitseerib selle vastavalt etteantud nõuetele. • Valib külvi- ja istutusnormid vastavalt kultuurile. • Külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuuride taimi käsitsi või masinal vastavalt külvnormile ja istutusskeemile. • Kontrollib oma töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist. • Valib multšimaterjali ja multšib nii käsitsi kui mehhanismidega aiakultuuri agrotehnilisi nõudeid arvestades. • Toestab aiakultuure nende eripärast lähtuvalt. • Planeerib ja juhendab toetussüsteemi rajamist. • Vajadusel selgitab alltöövõtja kasutusvajaduse. • Juhendab kaastöötajaid ning kontrollib töö tulemust

		lähtudes töökirjeldusest ja eesmärgist.
3.	AIAKULTUURIDE HOOLDAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> Määrab aiakultuuride hooldustööde vajaduse, lähtudes taime agrotehnoloogiast. Seab aiakultuuride väetamisnormid, väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile; seadistab ja vajadusel reguleerib väetamismehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutuse nõudeid. Kastab aiakultuure käsitsi või kastmissüsteemidega; seadistab ja vajadusel reguleerib kastmismehhanisme, järgides tööohutusnõudeid. Teeb hooldustöid (sh jälgib ajatataivate taime kasvutingimusi) käsitsi või kasutades vastavaid masinaid. Teeb taimekaitsetöid (sh taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks on vaja taimekaitsetunnistust) ning järgib keskkonna- ja tööohutusnõudeid; peab taimekaitsevahendite kasutamise arvestust. Tõrjub umbrohtu, kasutades vajalikke tööriistu ja –vahendeid. Kaitseb istandust ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest kasutades vastavaid abivahendeid. Kujundab ja lõikab taimi, lähtudes eesmärgist. 	<ul style="list-style-type: none"> Tunneb ära ja kirjeldab aianduskultuure, nimetab neid eesti ja ladina keeles, kirjeldab nende süstemaatilist kuuluvust ning morfoloogilisi tunnuseid, vajadusel kasutab erinevaid andmebaase lisainformatsiooni leidmiseks taime liigituse ja omaduste kohta. Selgitab aiakultuuride kasvutingimusi (kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimused, kasvualused). Määrab agrotehnoloogiast lähtuvalt aiakultuuride hooldustööde vajaduse. Selgitab väetiste keemilisi omadusi ja toimet ning aiakultuuride üldisi väetamise põhimõtteid, väetab aiakultuure käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile. Seadistab ja vajadusel reguleerib mehhanisme tagamaks õige väetusnormi, järgides kasutusjuhendit ja tööohutusnõudeid. Hooldab aiakultuure vastavalt taime vajadustele, käsitsi või kasutades vastavaid masinaid. Eristab ja kirjeldab peamisi umbrohtusid, kirjeldab nende liigitust, omadusi, iseloomustab süstemaatikat ja morfoloogilisi tunnuseid. Tõrjub umbrohtu, kasutades erinevaid tõrjevõtteid, tööriistu ja –vahendeid. Liigitab ja kirjeldab enamlevinud aiakultuuride haiguseid ja kahjureid, selgitab taimekaitsetööde tegemise põhimõtteid, teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele. Valib sobiva kaitsevahendi, kaitseb istandust ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest. Kujundab ja lõikab taimed lähtudes kultuuri eripärast ja eesmärgist, lähtudes tööohutusnõuetest. 	
4.	SAAGI VÕI TOODANGU KORISTAMINE, SÄILITAMINE JA MÜÜGIKS ETTEVALMISTAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> Hindab saagi või toodangu kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele. Teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes kvaliteedinõuetest. Planeerib ladustamist ja ladustab toodangu, kasutades vajalikku tehnikat ning arvestades tööohutusnõudeid ja säilitamistingimusi. Sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt kvaliteedinõuetest. Pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt nõuetele. 	<ul style="list-style-type: none"> Hindab saagi või toodangu kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele. Viib läbi valikulist või laus-saagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes kvaliteedinõuetest Planeerib ladustamist, lähtub ladustamisel saagi või toodangu säilitamise tingimustest; kasutab vajalikku tehnikat ning järgib tööohutusnõudeid ja säilitamistingimusi. Sorteerib toodangu lähtuvalt kvaliteedinõuetest Pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt kvaliteedinõuetele. 	
5.	TAIMMATERJALI PALJUNDAMINE JA ISTIKUTE KASVATAMINE	
Arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja –viise:		

<ol style="list-style-type: none"> 1. Poogib (silmastab, oksastab jm). 2. Paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist. 3. Paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm). 4. Paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest. 5. Kasvatatakse istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest. 6. Pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab taimede paljundamist, paljundusmaterjali liigitust, omadusi ja kvaliteedinõudeid ning paljundab roht- ja puittaimi lähtudes taime eripärast. • Pookimisel järgib ohutusnõudeid ja kasutab optimaalseid töövahendeid ning -võtteid. • Aluse ja poogendi lõige on kvaliteetne ning poogend on tugevalt seotud. • Valib taimeliigile vastava pistiku tüübi ja paljundab. • Valib külviks sobilikud seemned, külvab seemned lähtudes aiakultuuri nõuetest. • Seemnete saamiseks viib vajadusel läbi tolmeldamise. • Kasvatatakse ja hooldab istikuid lähtudes liigist ja selle nõuetest. • Lähtuvalt taimekultuurist pakendab ja markeerib toodangu kvaliteetselt.
6. JUHENDAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Juhib ja juhendab ühte aednikku või väikese töögrupi tööd, juhindudes tööülesannetest, nende efektiivsusest, korraldamisest, töötervishoiu ja tööohutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust. 2. Nõustab kaastöötajaid ilmnenud vigade analüüsimisel ja parandamisel, juhindudes etteantud tööülesandest, õigete töövahendite ja võtete valikust ning etteantud kvaliteedinõuetest. 3. Kontrollib kvaliteedinõuetest kinnipidamist, järgides eelarvest ja töögraafikust kinnipidamist, aedniku tööd reguleerivate õigusaktide nõudeid ja head tava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Juhib ja juhendab ühte aednikku või väikese töögrupi tööd, üheselt mõistetavalt ning eesmärgi püües. • Nõustab kaastöötajaid ilmnenud vigade analüüsimisel ja parandamisel, juhindudes etteantud tööülesandest, õigete töövahendite ja võtete valikust ning etteantud kvaliteedinõuetest. • Kontrollib kvaliteedinõuetest kinnipidamist, järgides eelarvest ja töögraafikust kinnipidamist, aedniku tööd reguleerivate õigusaktide nõudeid ja head tava.
VALITAVAD KOMPETENSIID (kohustuslik on vähemalt kahe valitava kompetentsi tõendamise)	
7. MURU RAJAMINE JA HOOLDAMINE	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööhutusnõudeid. 2. Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest). 3. Külwab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega. 4. Paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi. 5. Kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses. 6. Hindab niitmisevajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööhutusnõudeid. 7. Hindab muru väetusvajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele. 8. Teeb muid hooldustöid (multšimine, õhustamine, püstitõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülvi jm). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kasvupinnaste omadusi, määrab mulla lõimise ja happesuse käepäraste vahenditega. • Valmistab ette pinnase (eemaldab kivid, juurumbrohud, ning võõrkehad), jälgides ohutusnõudeid. • Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajalikke tööriistu ja – vahendeid. • Külwab seemned ja väetise ühtlaselt, õigele külvisügavusele järgides norme; tihendab pinnase vastavalt vajadusele. • Siirdmuru paigaldamisel arvestab maapinna eripära ja kastmisvajadust; siirdmuru paigaldamisel ei esine vahesid ega ülekatet. • Kastab ühtlaselt murukasvufaasi ja ilmastikuolusid arvestades. • Niidab muru kasvufaasi ja ilmastiku oludest arvestades sobilikult kõrguselt, ühtlaselt ja kvaliteetselt. • Hindab olukorda ja määrab väetusvajaduse, vajadusel külwab sobiva väetise ühtlaselt pinnale. • Multšib optimaalse multšikihi tusedusega, ühtlaselt murupinda kattes. • Õhustab muru optimaalselt sügavuselt kogu murupinna ulatuses, vajadusel liivatab. • Teostab püstitõikuse kvaliteetselt ning koristab lõigatud muruniite. • Teostab samblatõrjet parandus- ja täienduskülvi vastavalt vajadusele. • Järgib oma töös ohutusnõudeid.
8. HALJASALADE RAJAMINE JA HOOLDAMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest). 2. Valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet. 3. Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest. 4. Paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast. 5. Külwab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi. 6. Istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööhutusnõudeid. 7. Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest. 8. Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööhutusnõudeid ning head 	<ul style="list-style-type: none"> • Tunneb ära ja kirjeldab aias ja haljasalal kasvavaid taimi, nimetab neid eesti ja ladina keeles, kirjeldab nende süstemaatilist kuuluvust ning morfoloogilisi tunnuseid, vajadusel kasutab erinevaid andmebaase lisainformatsiooni leidmiseks taimede liigituse ja omaduste kohta. • Selgitab taime kasvutingimusi (kasvukoha-, ilmastiku- ja mullastikutingimused, kasvualused). • Valib mahamärkimise meetodi, märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede kasvukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning kasutades mõõteriistu (mõõdulint, nivelliir). • Kirjeldab kasvupinnaste omadusi, määrab mulla lõimise ja happesuse käepäraste vahenditega. • Valmistab ette kasvualuse käsitsi ja masinatega (mullafrees) arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi. • Kirjeldab geosünteedide, multšide, ja erinevate servamaterjalide liigitust ja omadusi, arvutab materjali mahud; paigaldab istutusala servad, geosünteedid, lähtudes projektist (töökirjeldustest) ja objekti eripärast. • Külwab aiakultuuride seemned vastavalt juhendile.

<p>aiandustava.</p> <ol style="list-style-type: none">9. Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava.10. Teeb taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.11. Väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme.12. Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava.13. Komposteerib taimejäätmel orgaanilise aineringe tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks.	<ul style="list-style-type: none">• Istutab, kastab ja toestab taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, vajadusel teeb istutusjärgse tagasilõikuse (nt hekid) ning kasutades ergonoomilisi töövõtteid• Istutab ja toestab suured puud, arvestades istutusnõudeid, haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid ja ergonoomilisi töövõtteid• Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades aastaaega, mullapinna olukorda (niiskus, temperatuur), taimede kasvunõudeid ning kasutades ergonoomilisi töövõtteid.• Eristab ja kirjeldab peamisi umbrohtusid, tõrjub umbrohtu, kasutades erinevaid tõrjevõtteid, teades nende liigitust, omadusi, iseloomustab süstemaatikat ja morfoloogilisi tunnuseid.• Kirjeldab hekkide lõikamise põhimõtteid, pügab ja/või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud masinaid ja hekikääre, järgides ergonoomika, töökeskkonna ja -ohutusnõudeid ning head aianduslikku tava.• Hooldab (lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, toestab, valmistab talveks ette jm) ilutaimi, arvestades head aianduslikku tava.• Selgitab taimede üldisi väetamise põhimõtteid, väetiste mõju taimedele ja keskkonnale, väetab taimi vastavalt väetusskeemile, arvestades väetise külvinorme.• Esitab rollimänguna taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid imiteerivaid lahuseid ning täites ohutusnõudeid.• Teeb ilupuude ja -põõsaste, viljapuude ja marjapõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aianduslikku tava, puude hooldamise korda, keskkonna- ja tööohutusnõudeid ning kasutades selleks ettenähtud tehnilisi vahendeid.• Kogub ja sorteerib komposteerimiseks sobilikud taimejäätmel, ladustab need komposteerimiskohas lähtudes keskkonna nõuetest.• Hindab ja analüüsib oma töö vastavust projektile (tööjoonisele), sobivust ümbritsevasse keskkonda ning töökultuuri tööprotsessi kestel.
9. SILLUTISE (BETOONKIVI, LOODUSKIVI, PUIDU- JA SÕELMETEED) PAIGALDAMINE	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Märgeb maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga. 2. Kaevab teesüvendi ja paigaldab tee aluskihid (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid. 3. Paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid. 4. Viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust). 	<ul style="list-style-type: none"> • Märgeb maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja ehitusnõuetest. • Valib välja teede ja platside ehitamiseks sobivad materjalid, arvutab vajaminevate materjalide mahud. • Arvutab materjali mahud ja ehitab teeküna ja aluspõhja, kasutades vastavat tehnikat (v.a traktorid, laadurid jm), järgides keskkonnanõudeid, maastikehitusega seotud õigusakte ja tööohutusnõudeid. • Arvutab vastavalt projektile (töökirjeldusele) materjali mahud ja kirjeldab teede ääristamise võimalusi ning paigaldab teeäärise, teeb vajalikud betoonitööd, kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ning järgides tööohutusnõudeid ja ergonoomika põhimõtteid. • Paigaldab ja viimistleb vastavalt projektile (töökirjeldusele) sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, kasutades vajadusel ketaslõikurit ja kivigiljotiini ning järgides tööohutusnõudeid; hindab oma töö kvaliteeti. • Hindab ja analüüsib oma töö vastavust projektile (tööjoonisele), sobivust ümbritsevasse keskkonda ning töökultuuri tööprotsessi kestel.
10. AIAKAUPADE MÜÜMINE	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kujundab müügikoha sisustuse ja väljapaneku, tehes vajadusel koostööd spetsialistidega, arvestades müügikoha eripära. 2. Valmistab kauba müügiks ette ning paigutab müügisaali, arvestades müügikoha eripära. 3. Koostab ja käsitleb kauba saatedokumente ja kaubaaruannet ning kontrollib kaupade laoseisu vastavalt vajadustele. 4. Selgitab välja kliendi vajadused, esitades suunavaid küsimusi ning arvestades kliendi võimalusi ja soove, kultuuriruumi ja traditsioone. 5. Vormistab kliendilt saadud tellimuse ning korraldab selle täitmise, arvestades tellimuse eripära. 6. Nõustab klienti ja tutvustab kaupa, soovitades erinevaid variante ja võimalusi. 7. Müüb kaubad ja pakub kliendile lisaostu võimalust, tagades kliendi rahulolu. 8. Arveldab kliendiga, kasutades erinevaid arveldusviise (sularaha, makseterminal, arve). 9. Pakib kauba, arvestades töö eripära, ilmastikutingimusi ja transpordivahendit. 10. Lahendab kliendi probleeme ja kaebusi oma pädevuse piires, vajadusel suunab probleemi lahendamise asjatundlikumale kolleegile. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kujundab müügikoha sisustuse ja väljapaneku, arvestades müügikoha vajadusi, nõudeid, kompositsioonireegleid ja hooaega; teeb vajadusel koostööd spetsialistidega, arvestades müügikoha eripäraga. • Valmistab kauba müügiks ette, hoiab korras vajalikud töövahendid, materjalid ja müügikoha lähtuvalt töökoha nõuetest ja kutse-eetikast. • Koostab ja käsitleb kauba saatedokumente ja kaubaaruannet ning kontrollib kaupade laoseisu vastavalt vajadustele. • Selgitab kliendi vajadused, esitades suunavaid küsimusi, sealjuures lähtub kliendi võimalustest ja soovidest ning kultuuriruumist ja traditsioonidest. • Vormistab kliendilt saadud tellimuse ja korraldab selle täitmist vastavalt asjaajamiskorrale, kehtivatele õigusaktidele ja müügikoha sisekorraeskirjale • Kasutab nõustamisel valdkonnaspetsiifilisi teadmisi ja terminoloogiat, selgitades neid kliendile arusaadavalt. • Müüb kaubad, pakub ja soovib lisaostuvõimalust kliendi rahulolu tagamiseks, juhindudes teeninduse heast tavast. • Selgitab kassatöö põhimõtteid ja arveldab kliendiga, kasutab vastavalt vajadusele erinevaid arveldusviise või infotehnoloogilisi vahendeid • Selgitab kauba pakendamise ja märgistamise nõudeid vastavalt kehtestatud standarditele, pakib kauba lähtuvalt kehtestatud standarditest, kauba

	eripärast, ilmastikutingimustest ja kasutatavast transpordivahendist
	<ul style="list-style-type: none"> Lahendab kliendi probleeme ja kaebusi oma pädevuse piires, pakub alternatiivseid lahendusi lähtuvalt teeninduse heast tavast, vajadusel suunab probleemi lahendamise asjatundlikumale kolleegile.
11.	LILLESEADETE JA KOMPOSITSIOONIDE VALMISTAMINE
<ol style="list-style-type: none"> Valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse. Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi). Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust. Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest. Kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega. Pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi. Organiseerib vajadusel taimeseadete lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest. 	<ul style="list-style-type: none"> Teeb ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse. Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi). Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust. Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest. Arvestab tööprotsesside ja tegevuste finantsilist poolt, kontrollib kulusid ja mõtleb kasumi, kahjumi ning lisaväärtuse mõistetes Koostab tellimuse põhjal kalkulasiooni, sh kujundab töö hinna arvestades kuluressurse. Selgitab taimmaterjalide realiseerimisaegu, pakendamise ja märgistamise nõudeid vastavalt kehtestatud standarditele Pakib valmistatud lilleseaded, lähtudes töö eripärast ja ilmastikutingimustest ning organiseerib õigeaegse transpordi.
12.	SISEHALJASTUSE RAJAMINE JA HOOLDAMINE
<ol style="list-style-type: none"> Analüüsib olukorda sisehaljastusobjektil, arvestades objekti eripära ja eesmärki. Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid. Teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast. Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast. Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele. 	<ul style="list-style-type: none"> Eristab ja süstematiseerib enamlevinud toataimi, nimetab neid eesti ja ladina keeles. Selgitab taimede hoolduspõhimõtteid ja kasvunõudeid. Eristab enamlevinud toataimede kahjustajaid, selgitab nende kahjustusi ja tõrjevõtteid. Kirjeldab ja analüüsib sisehaljastusobjekti, arvestades selle eripära ja eesmärki. Selgitab ja võrdleb taimede kasvatussüsteeme: potid, kastmissüsteemid, materjalid, sh taimmaterjali transport ja säilitamine. Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid. Lähtub sisehaljastuse rajamisel projektist ja objekti eripärast, järgides töötamisel ergonoomika põhimõtteid ja tööohutusnõudeid Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast. Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt taimede ja sisehaljastuse eripärale.

Kõik hindamiskomisjoni liikmed hindavad üksteisest sõltumatult kutse taotleja teadmiste ja oskuste vastavust kutsestandardile.

3. Hindamismeetodid ja nende kirjeldus

Esimese etapi hindamismeetodiks on portfoolio, milles kutse taotleja analüüsib ja tõendab kompetentse etteantud juhised lähtuvalt. Esimese hindamisetapi positiivne tulemus (kõigi hindamisstandardis kirjeldatud esimese etapi hindamiskriteeriumide täitmine) on eelduseks teisele hindamisetapile pääsemiseks.

Teise etapi hindamismeetodiks on kirjalik ülesanne ja tõendus põhine intervjuu või e-test, kus kutse taotleja tõendab kompetentse lahendades kirjalikult talle antud arvutusülesanded ja vastates suuliselt hindajate küsimustele või vastates e-testi küsimustele etteantud aja jooksul. Kompetentsipõhise hindamise intervjuuna kasutatakse STARR-meetodit. Teise hindamisetapi positiivne tulemus (70% ? hindamisstandardis kirjeldatud teise etapi hindamiskriteeriumide täitmine) on eelduseks kolmandale hindamisetapile pääsemiseks.

Kolmanda etapi hindamismeetodiks on taimede tundmine ja praktiline ülesanne, kutse taotleja demonstreerib taimede tundmise oskust, praktilise töö tegemise oskusi, hoiakuid, isikuomadusi ja valmisolekut kutsealal töötamiseks. Kolmanda hindamisetapi positiivne tulemus (kõigi hindamisstandardis kirjeldatud kolmanda etapi hindamiskriteeriumide täitmine lähtuvalt eksamiülesandest) on eelduseks Aednik, tase 4 kutse omistamisele.

4. Hindamise korraldus

Hindamine viiakse läbi kutse andja poolt tunnustatud hindamiskeskuses, töökohaga võimalikult sarnases keskkonnas, kindlaks määratud ajal.

1. etapp. Portfoolio

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Kutse taotleja koostab juhendi põhjal portfoolio, mis sisaldab kompetentside tõendamiseks eneseanalüüsi ja tõendusmaterjale.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab lähteülesande.2. Kutse taotleja koostab portfoolio vastavalt juhendile.3. Kutse taotleja esitab hindamiseks individuaalselt koostatud nõuetekohase portfoolio.

2. etapp. Kirjalikud ülesanded ja tõendus põhine intervjuu või e-test

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Kutse taotleja arvutab ülesanded (mahud) etteantud aja jooksul.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab lähteülesande(d).2. Kutse taotleja lahendab etteantud aja jooksul lähteülesande(d) ja vormistab vastuse(d).3. Etteantud aeg ülesande/ ülesannete lahendamiseks on maksimaalselt 60 minutit.
Kutse taotleja vastab küsimustele etteantud aja jooksul. Taotleja põhjendab oma vastuseid ja vastab täiendavatele küsimustele intervjuu vormis etteantud aja jooksul. Intervjuu viiakse läbi STARR-meetodil.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja valmistub intervjuuks.2. Kutse taotleja vastab talle esitatud küsimustele.3. Kutse taotleja põhjendab intervjuu käigus oma vastuseid ning vastab täiendavatele küsimustele.4. Etteantud aeg intervjuu läbiviimiseks on maksimaalselt 90 minutit.
Kutse taotleja vastab e-testile etteantud aja jooksul.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab lähteülesande e-testi vormis.2. Taotleja koostab vastavalt testiküsimustele vastused.3. Etteantud aeg e-testi sooritamiseks on maksimaalselt 60 minutit.

3. etapp. Taimede tundmine ja praktiline ülesanne.

Hindamisülesanne	Hindamise korraldus
Taotleja demonstreerib taimede tundmise oskust.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab hindamiskomisjonilt ülesande kirjelduse.2. Kutse taotleja sooritab ülesande etteantud aja jooksul.3. Etteantud aeg ülesande sooritamiseks on maksimaalselt 60 minutit.
Kutse taotleja demonstreerib aedniku kompetentse tõendava praktilise töö või praktiliste tööde tegemist. Vajadusel viiakse läbi lisa-intervjuu.	<ol style="list-style-type: none">1. Kutse taotleja saab hindamiskomisjonilt ülesande või ülesannete kirjelduse.2. Kutse taotleja valib ja valmistab ette vajalikud materjalid ja vahendid.3. Kutse taotleja sooritab ülesande või ülesanded etteantud aja jooksul.4. Vajadusel vastab kutse taotleja hindaja küsimustele tööprotsesside, tööohutuse, tööga seotud teadmiste kohta.5. Etteantud aeg praktilise ülesande või ülesannete sooritamiseks on maksimaalselt 8 tundi.

Hindamiskomisjoni liikmed hindavad kõiki kutse taotleja poolt esitatud dokumente, portfooliot, intervjuu või e-testi käigus antud vastuseid, arvutusülesannete lahendamise ja taimede tundmise oskust ning praktilise töö sooritust.

Kutseeksami esimese ja teise hindamisetapi ajal täidavad hindamiskomisjoni liikmed **hindamisvormi** (Vorm 1) vastavad veerud. Kolmandas hindamisetapis täidavad hindamiskomisjoni liikmed **praktilise ülesande hindamisvormi, mis koostatakse kooskõlas taimede tundmise ja praktilise ülesandega kutseeksami eel.**

Iga taotleja kohta täidetakse eraldi **koondhinnangu vormi** (Vorm 2). Koondhinnang moodustub hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel. Hindamistulemus loetakse positiivseks, kui koondhinnang on positiivne.

Hindamis- ja koondhinnangu vormide põhjal koostab hindamiskomisjoni esimees **kutseeksami tulemuse protokoll** (Vorm 3). Protokoll märgitakse iga kutse taotleja kohta eksamitulemus ning ettepanek kutse andmise/ mitteandmise kohta. Kutseeksami tulemuse protokoll allkirjastab hindamiskomisjoni esimees.

Kutseeksami tulemuse protokoll on aluseks kutsekomisjonile lõpliku otsuse tegemisel taotlejale kutse andmise/ mitteandmise kohta.

Hindamis- ja koondhinnangu vorme võib täita ja allkirjastada elektroonselt.

Hindamis- ja koondhinnangu vorme ei tutvustata taotlejatele ega teistele isikutele.

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist:

Tutvuge

- Aednik, tase 4 kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

- hindamismeetoditega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal

- jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm,
- täitke iga taotleja kohta personaalne praktilise ülesande hindamisvorm,
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- vormistage hindamistulemus,
- edastage oma ettepanek kutse andmise kohta kutsekomisjonile.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

6. Vormid hindajale

Vorm 1. Kutse taotleja kompetentside hindamine esimeses ja teises etapis Aednik, tase 4

Taotleja nimi:

Hindamise aeg:

Hindamise koht:

Hindaja:

Kompetentsid		1. etapp		2. etapp		Märkused, küsimused
		Hinnang		Hinnang		
		Jah	Ei	Jah	Ei	
Aednik, tase 4 kohustuslikud kompetentsid						
1. TÖÖDE JA VAHENDITE PLANEERIMINE						
1.	Arvestab materjalide (mullad, taimmaterjal, seemned, potid, väetised, aiatarvikud jne) mahud, lähtudes planeeritavast tootmismahust, hangib lisateavet asjakohastest allikatest.					
2.	Hangib materjalid vastavalt arvestatud mahtudele.					
3.	Hindab kasvukoha ja -substraadi sobivust planeeritavale aiakultuurile.					
4.	Planeerib tööjõuvajaduse oma tööloõigu piires, lähtudes planeeritavast tegevusest.					
5.	Planeerib enda ja väikese töögrupi tööaja ja -mahu, arvestades konkreetset tööülesannet.					
2. KÜLVI- JA ISTUTUSPINNA ETTEVALMISTAMINE NING KÜLVAMINE JA ISTUTAMINE						
1.	Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm), lähtudes planeeritavast tegevusest, kasutades selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes planeeritavast tegevusest.					

2.	Väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile, seadistab ja vajadusel reguleerib mehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutusnõudeid.					
3.	Hindab paljundusmaterjali, sh ajatatavate aiakultuuride kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle vastavalt etteantud nõuetele.					
4.	Seadistab külvi- ja istutusnormi masinal vastavalt plaanile; külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutusskeemile; kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist.					
5.	Multšib nii käsitsi kui ka mehhanismidega, arvestades aiakultuuri agrotehnilisi nõudeid.					
6.	Toestab aiakultuure, arvestades nende eripära; planeerib ja juhendab toestussüsteemi rajamist, vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töömahust.					
7.	Juhendab kaastöötajaid ning kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist.					
3. AIAKULTUURIDE HOOLDAMINE						
1.	Määrab aiakultuuride hooldustööde vajaduse, lähtudes taime agrotehnologiast.					
2.	Seab aiakultuuride väetamismehhanismid, väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile; seadistab ja vajadusel reguleerib väetamismehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutuse nõudeid.					
3.	Kastab aiakultuure käsitsi või kastmissüsteemidega; seadistab ja vajadusel reguleerib kastmismehhanisme, järgides tööohutusnõudeid.					
4.	Teeb hooldustöid (sh jälgib ajatatavate taimede kasvutingimusi) käsitsi või kasutades vastavaid masinaid.					
5.	Teeb taimekaitsetöid (sh taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks on vaja taimekaitsetunnistust) ning järgib keskkonna-					

	ja tööhutusnõudeid; peab taimekaitsevahendite kasutamise arvestust.					
6.	Tõrjub umbrohtu, kasutades vajalikke tööriistu ja –vahendeid.					
7.	Kaitseb istandust ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest kasutades vastavaid abivahendeid.					
8.	Kujundab ja lõikab taimi, lähtudes eesmärgist.					
4. SAAGI VÕI TOODANGU KORISTAMINE, SÄILITAMINE JA MÜÜGIKS ETTEVALMISTAMINE						
1.	Hindab saagi või toodangu kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele.					
2.	Teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes kvaliteedinõuetest.					
3.	Planeerib ladustamist ja ladustab toodangu, kasutades vajalikku tehnikat ning arvestades tööhutusnõudeid ja säilitamistingimusi.					
4.	Sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt kvaliteedinõuetest.					
5.	Pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt nõuetele.					
5. TAIMMATERJALI PALJUNDAMINE JA ISTIKUTE KASVATAMINE						
Arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja –viise:						
1.	Poogib (silmastab, oksastab jm).					
2.	Paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist.					
3.	Paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm).					
4.	Paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest.					
5.	Kasvatatakse istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest.					
6.	Pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära.					
6. JUHENDAMINE						
1.	Juhib ja juhendab ühte aednikku või väikese töögrupi tööd, juhindudes tööülesannetest, nende efektiivsest korraldamisest, töotervishoiu ja tööhutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust.					
2.	Nõustab kaastöötajaid ilmnenud vigade analüüsimisel ja					

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

	parandamisel, juhindudes etteantud tööülesandest, õigete töövahendite ja võtete valikust ning etteantud kvaliteedinõuetest.					
3.	Kontrollib kvaliteedinõuetest kinnipidamist, järgides eelarvest ja töögraafikust kinnipidamist, aedniku tööd reguleerivate õigusaktide nõudeid ja head tava.					

Kompetentsid		1. etapp		2. etapp		Märkused, küsimused
		Hinnang		Hinnang		
		Jah	Ei	Jah	Ei	
VALITAVAD KOMPETENTSID (kohustuslik on vähemalt kahe valitava kompetentsi tõendamine)						
7. MURU RAJAMINE JA HOOLDAMINE						
1.	Valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid.					
2.	Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest).					
3.	Külvab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega.					
4.	Paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi.					
5.	Kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses.					
6.	Hindab niitmisevajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööohutusnõudeid.					
7.	Hindab muru väetusevajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele.					
8.	Teeb muid hooldustöid (multšimine, õhustamine, püstilõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv jm).					
8. HALJASALADE RAJAMINE JA HOOLDAMINE						
1.	Märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest).					

2.	Valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet.					
3.	Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest.					
4.	Paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.					
5.	Külvab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi.					
6.	Istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid.					
7.	Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest.					
8.	Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööohutusnõudeid ning head aiandustava.					
9.	Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava.					
10.	Teeb taimekaitsetöid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.					
11.	Väetab vastavalt väetusskeemile, arvestades väetusnorme.					
12.	Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava.					
13.	Komposteerib taimejätmed orgaanilise aineriinge tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks.					
9. SILLUTISE (BETOOKIVI, LOODUSKIVI, PUIDU- JA SÕELMETEEDE) PAIGALDAMINE						
1.	Märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga.					
2.	Kaevab teesüvendi ja paigaldab tee aluskihid (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja tööohutusnõudeid.					

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

3.	Paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid.					
4.	Viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust).					
10. AIAKAUPADE MÜÜMINE						
1.	Kujundab müügikoha sisustuse ja väljapaneku, tehes vajadusel koostööd spetsialistidega, arvestades müügikoha eripära.					
2.	Valmistab kauba müügiks ette ning paigutab müügisaali, arvestades müügikoha eripära.					
3.	Koostab ja käsitleb kauba saatedokumente ja kaubaaruannet ning kontrollib kaupade laoseisu vastavalt vajadustele.					
4.	Selgitab välja kliendi vajadused, esitades suunavaid küsimusi ning arvestades kliendi võimalusi ja soove, kultuuriruumi ja traditsioone.					
5.	Vormistab kliendilt saadud tellimuse ning korraldab selle täitmise, arvestades tellimuse eripära.					
6.	Nõustab klienti ja tutvustab kaupa, soovitades erinevaid variante ja võimalusi.					
7.	Müüb kaubad ja pakub kliendile lisaostu võimalust, tagades kliendi rahulolu.					
8.	Arveldab kliendiga, kasutades erinevaid arveldusviise (sularaha, makseterminal, arve).					
9.	Pakib kauba, arvestades töö eripära, ilmastikutingimusi ja transpordivahendit.					
10.	Lahendab kliendi probleeme ja kaebusi oma pädevuse piires, vajadusel suunab probleemi lahendamise asjatundlikumale kolleegile.					
11. LILLESEADETE JA KOMPOSITSIOONIDE VALMISTAMINE						
1.	Valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse.					
2.	Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased tövõtted,					

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

	materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi).					
3.	Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust.					
4.	Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest.					
5.	Kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega.					
6.	Pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi.					
7.	Organiseerib vajadusel taimeseadete lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest.					
12. SISEHALJASTUSE RAJAMINE JA HOOLDAMINE						
1.	Analüüsib olukorda sisehaljastusobjektidel, arvestades objekti eripära ja eesmärki.					
2.	Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid.					
3.	Teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.					
4.	Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast.					
5.	Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele.					
13. LÄBIVAD KOMPETENSIID						
1.	Peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat.					
2.	Täidab võetud kohustusi ja saavutab tööeesmärgid määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab nende täitmise eest.					
3.	On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; lahendab konflikte.					
4.	Tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti; omab vajalikke teadmisi ja oskusi kaastöötajate					

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

	juhendamiseks; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt.					
5.	Hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonnanõuetest; järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha.					
6.	Annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile ja tööandjale.					
7.	Keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel B2 ja üht võõrkeelt tasemel A2.					
8.	Kasutab arvutit tasemetel AO1-AO4 ja AO7.					

Hindaja allkiri _____

Hindamise tulemus 1. etapis:

Hindamise tulemus 2. etapis:

Tagasiside taotlejale:

Koondhinnangu vorm (Vorm 2)

Kutse taotleja nimi:

Taotletava kutse tase:

Kompetents	Hindaja 1 hinnang	Hindaja 2 hinnang	Hindaja 3 hinnang	Koond- hinnang
Aednik, tase 4 kohustuslikud kompetentsid				
1. Tööde ja vahendite planeerimine				
2. Külvi- ja istutuspinna ettevalmistamine ning külvamine ja istutamine				
3. Aiakultuuride hooldamine				
4. Saagi või toodangu koristamine, säilitamine ja müügiks ettevalmistamine				
5. Taimmaterjali paljundamine ja istikute kasvatamine				
6. Juhendamine				
Valitavad kompetentsid (kohustuslik on tõendada vähemalt kahte kompetentsi)				
7. Muru rajamine ja hooldamine				
8. Haljasalade rajamine ja hooldamine				
9. Sillutise (betoonkivi, looduskivi, puidu- ja sõelmeteede) paigaldamine				
10. Aiakaupade müümine				
11. Lilleseadete ja kompositsioonide valmistamine				
12. Sisehaljastuse rajamine ja hooldamine				
13. Läbivad kompetentsid				

Hindaja nimi			
Hindaja allkiri			

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

SIHTASUTUS
Kutsekoda

Kutseeksami tulemuse protokoll (Vorm 3)

Kutse taotleja nimi	Taotletava kutse tase	Kutseeksami läbiviimise keel	Hindamise tulemus	Hindamisgrupi ettepanek
1.			Kompetentsid tõendatud. Tõendamata kompetents(id) (nimetada).....	Anda/ Mitte anda taotlejale Aednik, tase 4 kutse
2.				
3.				
4.				

Hindamiskomisjoni juht:
(nimi ja allkiri)

Kuupäev:

7. Vormid kutse taotlejale

Kompetentsipõhise eneseanalüüsi vorm aednik, tase 4 kutse taotlejale (Vorm 4)

Nimi:

Analüüsige 4. taseme aedniku kutset läbivaid kompetentse.

Nr	Kompetentsi lühikirjeldus
1	Peab tähtsaks head aiandustava ja aedniku eetikat.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
2.	Täidab võetud kohustusi ja saavutab tööesmärgid määratud aja jooksul; annab ratsionaalseid hinnanguid ja analüüsib tagasisidet ning võtab vastu asjakohaseid otsuseid ja vastutab nende täitmise eest.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
3	On avatud koostööle, osaleb meeskonnatöös, jagab teistega vajalikku ja kasulikku informatsiooni, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; lahendab konflikte.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
4	Tahab, oskab ja julgeb esitada ning kaitsta argumenteeritult oma seisukohti; omab vajalikke teadmisi ja oskusi kaastöötajate juhendamiseks; esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
5	Hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks, juhindudes keskkonnanõuetest; järgib tööprotsessis ohutusnõuete täitmist ning vastutab nende täitmise eest; hoiab korras oma töökoha.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
6	Annab õnnetusjuhtumi korral esmaabi, kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile ja tööandjale.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
7	Keelteoskus: valdab eesti keelt tasemel B2 ja üht võõrkeelt tasemel A2.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	
8	Kasutab arvutit tasemetel AO1-AO4 ja AO7.
<i>Kompetentsi tõendamine (max 2000 tähemärki)</i>	

Järgnevalt analüüsige 4. taseme aedniku kompetentse ja tegevusnäitajaid. Iga kompetentsi korral on esitatud tegevusnäitajad, mida analüüsige lahtris *Kompetentsi tõendamine*. Võimalik teksti pikkus on 2000 tähemärki. Mõelge, kuidas iga kompetents Teie tegelikus aedniku töös avaldub. Tooge konkreetseid näiteid. Lisatud tõendusmaterjalidele viidake lahtris *Viide tõendusmaterjalile*.

Aednik, tase 4 kohustuslikud kompetentsid	
1.	TÖÖDE JA VAHENDITE PLANEERIMINE
1.1 Arvestab materjalide (mullad, taimmaterjal, seemned, potid, väetised, aiatarvikud jne) mahud, lähtudes planeeritavast tootmismahust, hangib lisateavet asjakohastest allikatest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.2 Hangib materjalid vastavalt arvestatud mahtudele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.3 Hindab kasvukoha ja -substraadi sobivust planeeritavale aiakultuurile.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.4 Planeerib tööjõuvajaduse oma tööloigu piires, lähtudes planeeritavast tegevusest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
1.5 Planeerib enda ja väikese töögrupi tööaja ja -mahu, arvestades konkreetset tööülesannet.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.	KÜLVI- JA ISTUTUSPINNA ETTEVALMISTAMINE NING KÜLVAMINE JA ISTUTAMINE
2.1 Valmistab töökoha ja aiakultuuride kasvukoha ette (paigaldab tööks vajalikud vahendid, rohib, puhastab, kaevab, tasandab jm), lähtudes planeeritavast tegevusest, kasutades selleks vajadusel mehhaanilisi ja käsitööriistu; vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes planeeritavast tegevusest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.2 Väetab aiakultuure käsitsi, käsimehhanismide, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile, seadistab ja vajadusel reguleerib mehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.3 Hindab paljundusmaterjali, sh ajatatavate aiakultuuride kvaliteeti visuaalselt ja klassifitseerib selle	

vastavalt etteantud nõuetele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.4 Seadistab külvi- ja istutusnormi masinal vastavalt plaanile; külvab seemned, pikeerib ja istutab aiakultuure käsitsi või masinaga vastavalt külvinormile ja istutuskeemile; kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.5 Multšib nii käsitsi kui ka mehhanismidega, arvestades aiakultuuri agrotehnilisi nõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.6 Toestab aiakultuure, arvestades nende eripära; planeerib ja juhendab toetussüsteemi rajamist, vajadusel tellib alltöövõtja, lähtudes töömahust.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
2.7 Juhendab kaastöötajaid ning kontrollib töö tulemust, lähtudes töö eesmärgist.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.	AIAKULTUURIDE HOOLDAMINE
3.1 Määrab aiakultuuride hooldustööde vajaduse, lähtudes taime agrotehnoloogiast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.2 Seab aiakultuuride väetamisnormid, väetab käsitsi, väetisedosaatori või väetisekülvikuga vastavalt väetamisplaanile; seadistab ja vajadusel reguleerib väetamismehhanisme, järgides kasutusjuhendit ja tööohutuse nõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.3 Kastab aiakultuure käsitsi või kastmissüsteemidega; seadistab ja vajadusel reguleerib kastmismehhanisme, järgides tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.4 Teeb hooldustöid (sh jälgib ajatatavate taimede kasvutingimusi) käsitsi või kasutades vastavaid masinaid.	

Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.5 Teeb taimekaitsetöid (sh taimekaitsevahenditega, mille kasutamiseks on vaja taimekaitsetunnistust) ning järgib keskkonna- ja tööohutusnõudeid; peab taimekaitsevahendite kasutamise arvestust.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.6 Tõrjub umbrohtu, kasutades vajalikke tööriistu ja –vahendeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.7 Kaitseb istandust ebasoodsate ilmastikumõjude, loomade ja lindude eest kasutades vastavaid abivahendeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
3.8 Kujundab ja lõikab taimi, lähtudes eesmärgist.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4. SAAGI VÕI TOODANGU KORISTAMINE, SÄILITAMINE JA MÜÜGIKS ETTEVALMISTAMINE	
4.1 Hindab saagi või toodangu kvaliteeti vastavalt kvaliteedinõuetele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.2 Teeb valikulist või laussaagikoristust ja komplekteerib toodangu, lähtudes kvaliteedinõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.3 Planeerib ladustamist ja ladustab toodangu, kasutades vajalikku tehnikat ning arvestades tööohutusnõudeid ja säilitamistingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
4.4 Sorteerib saagi või toodangu lähtuvalt kvaliteedinõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	

4.5 Pakendab ja markeerib saagi või toodangu vastavalt nõuetele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5. TAIMMATERJALI PALJUNDAMINE JA ISTIKUTE KASVATAMINE	
Arvestades paljundusaegu, -tingimusi ja -viise:	
5.1 Poogib (silmastab, oksastab jm).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.2 Paljundab taimmaterjali (juurevõsud, võsundid jm), lähtudes taimede paljundusviisist.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.3 Paljundab pistikutega (lehe-, juure-, varrepistik, pistoks, haljaspistik, võrsik jm).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.4 Paljundab generatiivselt (valib taimed ja seemned, tolmeldab jm), lähtudes taimest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.5 Kasvatab istikuid, lähtudes taimeliigi kasvutingimuste nõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
5.6 Pakendab ja markeerib toodangu, arvestades taimmaterjali eripära.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6. JUHENDAMINE	
6.1 Juhib ja juhendab ühte aednikku või väikese töögrupi tööd, juhindudes tööülesannetest, nende efektiivsest korraldamisest, töotervishoiu ja tööohutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
6.2 Nõustab kaastöötajaid ilmnenu vigade analüüsimisel ja parandamisel, juhindudes etteantud tööülesandest, õigete töövahendite ja võtete valikust ning etteantud kvaliteedinõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>

Viide tõendusmaterjalile	
6.3 Kontrollib kvaliteedinõuetest kinnipidamist, järgides eelarvest ja töögraafikust kinnipidamist, aedniku tööd reguleerivate õigusaktide nõudeid ja head tava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	

Järgnevalt analüüsige 4. taseme aedniku valitavaid kompetentse ja tegevusnäitajaid. Iga kompetentsi korral on esitatud tegevusnäitajad, mida analüüsige lahtris *Kompetentsi tõendamine*. Võimalik teksti pikkus on **2000** tähemärki. Mõelge, kuidas iga kompetents Teie tegelikus aedniku töös avaldub. Tooge konkreetseid näiteid. Lisatud tõendusmaterjalidele viidake lahtris *Viide tõendusmaterjalile*. **Kutse taotlemisel peab valitavatest kompetentsidest valima ja tõendama vähemalt kahte kompetentsi.**

VALITAVAD KOMPETENTSID (kohustuslik on vähemalt kahe kompetentsi tõendamine)	
7.	MURU RAJAMINE JA HOOLDAMINE
7.1 Valmistab ette pinnase, arvestades olemasoleva pinnase eripära, vajadusel teeb keemilist umbrohutõrjet, kasutades tehnilisi vahendeid ning järgides keskkonna- ja tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.2 Märgib maha murupinna, lähtudes projektist (töökirjeldusest).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.3 Külwab käsitsi või külvikuga muruseemned ja väetise ning tihendab pinnase, arvestades külvinormidega.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.4 Paigaldab siirdmuru, arvestades maapinna eripära ja ilmastikutingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.5 Kastab muru külvijärgselt, hindab perioodilist kastmisvajadust ning kastab vastavalt vajadusele kogu murupinna ulatuses.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.6 Hindab niitmisevajadust ja niidab muru, kasutades mehhanisme (muruniidukit, trimmerit) ja järgides tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi	<i>(max 2000 tähemärki)</i>

tõendamine	
Viide tõendusmaterjalile	
7.7 Hindab muru väetusvajadust ja väetab muru käsitsi või külvikuga vastavalt vajadusele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
7.8 Teeb muid hooldustöid (multsimine, õhustamine, püstilõikus, samblatõrje, parandus- ja täienduskülv jm).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.	HALJASALADE RAJAMINE JA HOOLDAMINE
8.1 Märgib istutusala ja nende kõrgused ning taimede asukohad, lähtudes projektist (töökirjeldusest).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.2 Valmistab ette kasvualuse, arvestades projekti, olemasolevat pinnast ja planeeritud taimi ning teeb vajadusel umbrohutõrjet.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.3 Paigaldab istutusala servad, lähtudes objekti vertikaalplaneerimisest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.4 Paigaldab geotekstiilid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.5 Külwab seemned; istutab, kastab, toestab ja lõikab tagasi taimed, lähtudes projektist (töökirjeldusest), arvestades istiku tüüpi, suurust, taime liiki, kasvunõudeid, ilmastiku- ja mullatingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.6 Istutab suured puud/põõsad, arvestades haljastusprojekti (töökirjeldust) ning järgides tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide	

tõendusmaterjalile	
8.7 Multšib, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja taimede kasvunõuetest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.8 Pügab või noorendab hekke, kasutades selleks ettenähtud hekilõikureid ja -kääre, järgides töökeskkonna ja tööohutusnõudeid ning head aiandustava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.9 Hooldab (toestab, lõikab, kastab, multšib, kobestab, rohib, valmistab talveks ette) taimi ja istutusalasid, arvestades head aiandustava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.10 Teeb taimekaitseteid, kasutades taimekaitsevahendeid vastavalt nõuetele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.11 Väetab vastavalt väetuskemile, arvestades väetusnorme.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.12 Teeb vilja- ja ilupuude ning marja- ja ilupõõsaste hooldus-, kujundus- ja noorenduslõikust, järgides head aiandustava.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
8.13 Komposteerib taimejätmed orgaanilise aineriinge tagamiseks ning taimetervise ökoloogiliseks tugevdamiseks.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.	SILLUTISE (BETOONKIVI, LOODUSKIVI, PUIDU- JA SÕELMETEED) PAIGALDAMINE
9.1 Märgib maha teed ja platsid, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja arvestades projekti puudumisel objekti eripäraga.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.2 Kaevab teesüvendi ja paigaldab tee aluskihid (täitekiht, külmakaitsekiht, kandekiht, tasanduskiht), kasutades vastavat tehnikat ning järgides maastikuehitusega seotud õigusaktide ja	

tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.3 Paigaldab teeäärise ja sillutise, teeb vajalikud betoonitööd, lähtudes projektist (töökirjeldusest), kasutades vajadusel ketaslõikurit või kivigiljotiini ja järgides tööohutusnõudeid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
9.4 Viimistleb eri tüüpi sillutisi, järgides kvaliteedinõudeid ja projekti (töökirjeldust).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10. AIAKAUPADE MÜÜMINE	
10.1 Kujundab müügikoha sisustuse ja väljapaneku, tehes vajadusel koostööd spetsialistidega, arvestades müügikoha eripära.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.2 Valmistab kauba müügiks ette ning paigutab müügisaali, arvestades müügikoha eripära.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.3 Koostab ja käsitleb kauba saatedokumente ja kaubaaruannet ning kontrollib kaupade laoseisu vastavalt vajadustele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.4 Selgitab välja kliendi vajadused, esitades suunavaid küsimusi ning arvestades kliendi võimalusi ja soove, kultuuriruumi ja traditsioone.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.5 Vormistab kliendilt saadud tellimuse ning korraldab selle täitmise, arvestades tellimuse eripära.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.6 Nõustab klienti ja tutvustab kaupa, soovitades erinevaid variante ja võimalusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide	

tõendusmaterjalile	
10.7 Müüb kaubad ja pakub kliendile lisaostu võimalust, tagades kliendi rahulolu.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.8 Arveldab kliendiga, kasutades erinevaid arveldusviise (sularaha, makseterminal, arve).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.9 Pakib kauba, arvestades töö eripära, ilmastikutingimusi ja transpordivahendit.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
10.10 Lahendab kliendi probleeme ja kaebusi oma pädevuse piires, vajadusel suunab probleemi lahendamise asjatundlikumale kolleegile.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
11.	LILLESEADETE JA KOMPOSITSIOONIDE VALMISTAMINE
11.1 Valib ideele ja kompositsioonireeglitele vastava lilleseade või kompositsiooni lahenduse.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
11.2 Püstitab tööülesande ning valib eesmärgipärased töövõtted, materjalid ja tehnika, arvestades konkreetse töö nõudeid (suurust, raskusastet, mahukust, püsivust, kestvust, tingimusi).	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
11.3 Planeerib ajakasutust, arvestades töö suurust, raskusastet, mahukust.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
11.4 Koordineerib madalama tasemega töötajate tööajakasutust, lähtudes tööülesandest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
11.5 Kujundab töö hinna, arvestades suurust, materjali, töö keerukust, mahukust, tingimusi ja tööaega.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide	

tõendusmaterjalile	
11.6 Pakib lilleseaded, arvestades töö eripära ja ilmastikutingimusi.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
11.7 Organiseerib vajadusel taimeseadete lilleseadete transpordi, lähtudes tellimusest.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
12. SISEHALJASTUSE RAJAMINE JA HOOLDAMINE	
12.1 Analüüsib olukorda sisehaljastusobjektil, arvestades objekti eripära ja eesmärki.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
12.2 Koostab projekti (töökirjelduse) eelarved, arvestades sisehaljastuse rajamise ja hooldamise materjale ja nende mahtusid.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
12.3 Teeb sisehaljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ja objekti eripärast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
12.4 Otsustab hoolduse vajaduse ja hooldab haljastust, lähtudes projektist (töökirjeldusest) ning objekti eripärast.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	
12.5 Koostab sisehaljastuse hoolduskava vastavalt vajadusele.	
Kompetentsi tõendamine	<i>(max 2000 tähemärki)</i>
Viide tõendusmaterjalile	